

128493

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

11 S I, II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2021(2022)
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2021(2022)

බුද්ධ ධර්මය I, II
பௌத்தம் I, II
Buddhism I, II

පැය තුනයි
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීමේ කාලය - මිනිත්තු 10 යි අමතර කියවීමේ කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள் இவ்வேடி ප්‍රමුඛවය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.
 Additional Reading Time - 10 minutes

බුද්ධ ධර්මය I

- උපදෙස්:**
- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
 - * අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල, දී ඇති (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා ගන්න.
 - * ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණ යොදන්න.
 - * එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.

1. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ දේවාරාධනය ලැබීමෙන් පසු තම අවසන් උපත සඳහා සුදුසු පසුබිම තුළින් විමසා බැලීම හඳුන්වනුයේ,

(1) සමතිස් පෙරුම් පිරීම නමිනි.	(2) පංච මහා විලෝකනය නමිනි.
(3) පංච මහා ස්වප්න (සිහින) දැකීම නමිනි.	(4) වතුරංග සමන්තාගත වීර්ය වැඩීම නමිනි.
2. තරුණ සිදුහත් කුමාරයාට ජීවිතයේ සැබෑ යථාර්ථය අවබෝධ වූයේ,

(1) නිබ්බුත පද ඇසීමෙනි.	(2) මාර දූවරුන්ගේ රංගනය දැකීමෙනි.
(3) සතර පෙර නිමිති දැකීමෙනි.	(4) නළඟනන්ගේ විප්‍රකාර දැකීමෙනි.
3. යසෝදරා දේවියට පුතකු ලද බව පණිවුඩකරුවකු මගින් අසන්නට ලැබුණු විට සිදුහත් බෝසතුන්ගේ මුඛින් “රාහුලෝ ජාතෝ බන්ධනං ජාතං” යනුවෙන් ප්‍රකාශ වූයේ,

(1) තම දේවියට පුතකු උපන් බව ඇසීම සතුට ගෙනදෙන්නක් වූ බැවිනි.
(2) රාහුල කුමාරයාට අනාගතයේ බන්ධන ඇතිවන බැවිනි.
(3) උපන් කුමාරයාට රාහුල යන නම තැබිය යුතු වූ බැවිනි.
(4) ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිදිවීමට බාධාවක් වන බැවිනි.
4. “අනුන් මාගේ, ධර්මයේ හෝ සංඝයාගේ අගුණ හෝ ගුණ කියතොත් ඉන් අසතුටට හෝ ප්‍රීතියට පත් නොවිය යුතු ය.” බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙලෙස දේශනා කළේ එක්තරා පරිබ්‍රාජකයකුගේ හා ඔහුගේ අන්තේවාසිකයාගේ කතාබහක් නිසා ය. ඒ දෙදෙනාගේ නම් ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?

(1) සුප්පිය හා සෝණදණ්ඩ	(2) බ්‍රහ්මදත්ත හා සුප්‍රබුද්ධ
(3) සුප්පිය හා බ්‍රහ්මදත්ත	(4) සුප්පිය හා තෝදෙය්‍ය
5. බුදුරජාණන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දතාව අගය කරන බවත්, තම අසපුවට උන්වහන්සේ වඩින නිසා නිශ්ශබ්දතාව ආරක්ෂා කරන ලෙසත් තම සිසුන්ට දන්වනු ලැබුයේ,

(1) උපක ආච්චකයා විසිනි.	(2) සංජය පිරිවැජ්ජා විසිනි.
(3) වංකී බ්‍රාහ්මණයා විසිනි.	(4) පොට්ඨපාද පිරිවැජ්ජා විසිනි.
6. සිද්ධාර්ථ කුමාරයාගේ උත්පත්තිය හා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය සිදු වූ ස්ථාන දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?

(1) නිග්‍රෝධ උයන හා කලන්දක නිවාප	(2) ලුම්බිණි සල් උයන හා උපවත්තන සල් උයන
(3) ජීවක අඹ උයන හා සප්තපර්ණි ගුහාව	(4) ලුම්බිණි සල් උයන හා ඉසිපතන මීගදාය

7. බුදුරජාණන් වහන්සේ පාරිලෙය්‍ය වනයෙහි වැඩ වසමින් වදුරකුගේ හා ඇතකුගේ උවටැන් ලබමින් ගත කළේ කිනම් වස්කාලය ද?
 - (1) පස්වන වස්කාලයයි.
 - (2) හයවන වස්කාලයයි.
 - (3) අටවන වස්කාලයයි.
 - (4) දහවන වස්කාලයයි.
8. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වර්ණනාවට භාජනය වූ උදේන, ගෝතමක, සත්තම්බක, සාරන්දද ආදී රමණීය වෛතෘස්ථාන පිහිටියේ,
 - (1) විශාලා මහනුවරයි.
 - (2) රජගහ නුවරයි.
 - (3) කිඹුල්වත් නුවරයි.
 - (4) උදේනි නුවරයි.
9. සුදත්ත හෙවත් අනේපිඬු සිටුකුමාට බුදුරජාණන් වහන්සේ පළමුවරට මුණ ගැසුනේ උන්වහන්සේ,
 - (1) ඉසිපතන මහදායේ වැඩසිටියදී ය.
 - (2) අනෝමා නදී තීරයේ අනුපිය අඹ වනයේ වැඩසිටියදී ය.
 - (3) රජගහනුවර සිත වනයේ වැඩසිටියදී ය.
 - (4) විශාලා මහනුවර කුයාගාර ශාලාවේ වැඩසිටියදී ය.
10. පුද්ගලයාට වැළඳෙන විවිධාකාර රෝගාබාධ හා ඒ සඳහා හේතුවන කරුණු පිළිබඳ පෙන්වාදෙමින් දේශනා කළ සූත්‍ර ධර්මය වන්නේ,
 - (1) ඉසිගිලි සූත්‍රයයි.
 - (2) ගිරිමානන්ද සූත්‍රයයි.
 - (3) චූන්ද සූත්‍රයයි.
 - (4) මහාසමය සූත්‍රයයි.
11. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පරිදි, බඹරා මල නොතලා රොන් ගන්නාක් මෙන් හික්ෂුන් වහන්සේ ද සමාජයට බරක් නොවන ආකාරයෙන් සැදැහැව්තුන්ගෙන්,
 - (1) පින් ලබාගත යුතු ය.
 - (2) සිව්පසය ලබාගත යුතු ය.
 - (3) ගරු සම්මාන ලබාගත යුතු ය.
 - (4) මිල මුදල් ලබාගත යුතු ය.
12. සම්මා සම්බුද්ධත්වය ප්‍රාර්ථනා කරන බෝධිසත්වයන් වහන්සේලා දස පාරමිතා තුන් ආකාරයකින් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පාරමිතා ධර්ම තිහක් බවට පත් වේ. එම තුන් ආකාරය,
 - (1) දාන, සීල, භාවනා නම් වේ.
 - (2) සම්මා සම්බුද්ධ, පව්වෙක බුද්ධ, අරහත්ත බුද්ධ නම් වේ.
 - (3) සීල, සමාධි, ප්‍රඥා නම් වේ.
 - (4) පාරමි, උපපාරමි, පරමත්ථ පාරමි නම් වේ.
13. තණ්හා මාන මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන් තොරව, කරුණා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව, කය වචන දෙකෙහි සංවර බව ඇතිකර ගනිමින් සම්පූර්ණ කරන පාරමිතාව හඳුන්වනුයේ,
 - (1) සීල පාරමිතාව නමිනි.
 - (2) සච්ච පාරමිතාව නමිනි.
 - (3) බන්ති පාරමිතාව නමිනි.
 - (4) නෙක්ඛම්ම පාරමිතාව නමිනි.
14. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ උපේක්ෂා පාරමිතාව සම්පූර්ණ කළ ආකාරය ප්‍රකට වන ජාතක කථාව කුමක් ද?
 - (1) මසමානවක ජාතකය
 - (2) ලෝමහංස ජාතකය
 - (3) උම්මග්ග ජාතකය
 - (4) වට්ටක ජාතකය
15. ධර්ම රත්නයේ ගුණ අතර “තමා විසින්ම පිළිපැද, මෙලොවදීම ප්‍රතිඵල දැකගත හැකිවීමේ ගුණය” හැඳින්වෙන්නේ,
 - (1) සන්දිට්ඨික නමිනි.
 - (2) අකාලික නමිනි.
 - (3) ඒතිපස්සික නමිනි.
 - (4) ඕපතයික නමිනි.
16. පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යායට අනුව “හේතු පටිච්ච සම්භූතං හේතු භංගා නිරුප්ඤ්ඤිති” යන්නෙන් අදහස් කරන ලද්දේ,
 - (1) ඕනෑම දෙයක් ඇතිවීමට කිසියම් හේතුවක් බලපාන බවයි.
 - (2) හේතු සොයා බලා ඒවාට ප්‍රතිකර්ම කළ යුතු බවයි.
 - (3) හේතු නැතිවන විට, ඒ හේතු නිසා හටගත් ඵල ද නැතිව යන බවයි.
 - (4) හේතුවක් කරණකොට උපන් සියල්ල විනාශවන බවයි.
17. “මහණෙනි, දුප්පතුවට ධනය නූපදනා කළ දිළිඳුකම වැඩි වේ.” යනාදී වශයෙන් හේතුඵල දහම අනුව සමාජ ගැටලු ඇතිවන ආකාරය පැහැදිලි කරමින් දේශනා කළ සූත්‍ර ධර්මය කුමක් ද?
 - (1) සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය
 - (2) වක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රය
 - (3) බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය
 - (4) කසී භාරද්වාජ සූත්‍රය
18. බොද්ධ ඉගැන්වීම අනුව සත්ත්වයා හා ලෝකය යනු ස්කන්ධ ධර්ම පහක එකතුවකි. එම ස්කන්ධ ධර්ම පහ,
 - (1) රූප, වේදනා, සංඤ්ඤා, චේතනා, විඤ්ඤාණ නම් වේ.
 - (2) රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, පොට්ඨබ්බ නම් වේ.
 - (3) රූප, වේදනා, තණ්හා, උපාදන, භව නම් වේ.
 - (4) රූප, වේදනා, සංඤ්ඤා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ නම් වේ.

- 19. පහත සඳහන් සූත්‍ර අතුරෙන් කුසලාකුසල කර්ම හා කර්ම විපාක පිළිබඳව මනාව විස්තර කර දෙන සූත්‍ර ධර්මය වන්නේ,
 - (1) අනන්ත ලක්ඛණ සූත්‍රයයි.
 - (2) පරාභව සූත්‍රයයි.
 - (3) චුල්ල කම්මවිභංග සූත්‍රයයි.
 - (4) මහා මංගල සූත්‍රයයි.
- 20. බුදුරජාණන් වහන්සේ තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මානවකයාට දේශනා කළ පරිදි, යමෙකු දුර්වර්ණව උපත ලැබීම සඳහා ඉවහල්වන ක්‍රියාව වන්නේ,
 - (1) ප්‍රාණඝාතයෙහි නිරත වීමයි.
 - (2) ද්වේශයෙන් කටයුතු කිරීමයි.
 - (3) තමා සතු කිසිවක් අන් අයට නොදීමයි.
 - (4) අන් සැපතට ඊර්ෂ්‍යා කිරීමයි.
- 21. “සිතින් දැඩිව අල්ලා ගැනීම හේතුකොට ගෙන නැවත නැවත භවයට එකතු වේ” යන්න සඳහන් අනුලෝම පටිච්චසමුප්පාද පාඨය කුමක් ද?
 - (1) “සංඛාර පච්චයා විඤ්ඤාණං”
 - (2) “එස්ස පච්චයා වේදනා”
 - (3) “උපාදන පච්චයා භවො”
 - (4) “භව පච්චයා ජාති”
- 22. පංච නිවරණ ධර්ම අතරට අයත් ‘සිතෙහි නොසන්සුන්කම හා කළ නොකළ දේ පිළිබඳ සිතෙහි ඇතිවන පසුනැවිල්ල’ හඳුන්වනු ලබන්නේ,
 - (1) ව්‍යාපාද නමිනි.
 - (2) ඊනමිද්ධ නමිනි.
 - (3) උද්ධච්ච කුක්කුච්ච නමිනි.
 - (4) විචිකිච්ඡා නමිනි.
- 23. යහපතට යෙදූ විට මව්පියන් කරන යහපතට වඩා යහපතක් සිදු කරන්නා වූත්, අයහපතට යෙදූ විට සතුරකු කරන අයහපතට වඩා අයහපතක් සිදු කරන්නා වූත් එකම සාධකය ලෙස බුදුදහමෙහි පෙන්වා දෙනු ලබන්නේ,
 - (1) සිතයි.
 - (2) කයයි.
 - (3) වචනයයි.
 - (4) වේදනාවයි.
- 24. බුදුදහමෙහි විස්තර වන පංච බලි සංකල්පයෙහි එන ‘පුබ්බජේත බලි’ යන්නෙහි අර්ථය වන්නේ,
 - (1) ඥාතීන්ට සංග්‍රහ කිරීමයි.
 - (2) ආගන්තුකයින්ට සංග්‍රහ කිරීමයි.
 - (3) මියගිය ඥාතීන්ට පින් දීමයි.
 - (4) දෙවියන්ට පින් අනුමෝදන් කිරීමයි.
- 25. කරුණු නොදැන පදනමකින් තොරව ඇති කරගත් ශ්‍රද්ධාව, ධර්මයෙහි හඳුන්වනු ලබන්නේ,
 - (1) අමූලිකා සද්ධා නමිනි.
 - (2) ආකාරවතී සද්ධා නමිනි.
 - (3) අචල සද්ධා නමිනි.
 - (4) අවේච්චජ්ජසාද සද්ධා නමිනි.
- 26. පුද්ගලයකුගේ ප්‍රතිසන්ධිය ලබාදීමට ඉවහල්වන කර්මය හඳුන්වනු ලබන්නේ,
 - (1) ජනක කර්ම නමිනි.
 - (2) උපත්ථම්භක කර්ම නමිනි.
 - (3) උපපීඩක කර්ම නමිනි.
 - (4) උපසාතක කර්ම නමිනි.
- 27. බුදුරජාණන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පත්වීමෙන් අනතුරුව ප්‍රකාශ කළ ප්‍රථම උදන වාක්‍යයෙන්, දුක් සහිත පංචස්කන්ධය නමැති ගෘහය නිර්මාණය කරන අදෘශ්‍යමාන බලවේගය ලෙස හඳුන්වා ඇත්තේ,
 - (1) අවිද්‍යාවයි.
 - (2) වේදනාවයි.
 - (3) තෘෂ්ණාවයි.
 - (4) විඤ්ඤාණයයි.
- 28. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ත්‍රිශික්ෂාවට බෙදා දැක්වීමේදී සීලය යටතට අයත් මාර්ග අංග ඇතුළත් වර්ණය තෝරන්න.
 - (1) සම්මා දිට්ඨි, සම්මා සංකප්ප, සම්මා වාචා
 - (2) සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාම
 - (3) සම්මා වායාම, සම්මා සති, සම්මා සමාධි
 - (4) සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව
- 29. බුදුරජාණන් වහන්සේ අනේපිඬු සිටුකුමාට දේශනා කළ ‘පත්තකම්ම සූත්‍රයේ’ ධනය හෙවත් භෝග සම්පත් මනාව පරිහරණය කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත. එහි දැක්වෙන කරුණු අතරට අයත් නොවන කරුණ කුමක් ද?
 - (1) ආත්මාර්ථය සඳහාම ධනය ඉපයිය යුතු ය.
 - (2) ධාර්මිකව උපයාගත් ධනය මනාව ආරක්ෂා කරගත යුතු ය.
 - (3) පංච බලි නම් යුතුකම් පහක් ඉටු කළ යුතු ය.
 - (4) මහණ බමුණන්ට සංග්‍රහ කිරීම සඳහා වැය කළ යුතු ය.
- 30. “අසච්චා මට බැන්නේ ය. මට පහර දුන්නේ ය. මා පැරද වූයේ ය.” යනාදී වශයෙන් වෛර බඳින්නාගේ වෛරය නොසන්සිඳෙන බව අවධාරණය කරමින් දේශනා කළ ධම්මපද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
 - (1) “තංච කම්මං කතං සාධු - යං කත්වා නානුතප්පති” යන්නයි.
 - (2) “අත්තනාව කතං පාපං - අත්තනා සංකිලිස්සති” යන්නයි.
 - (3) “අක්කොච්ඡි මං අවධි මං - අජ්නි මං අහාසි මේ” යන්නයි.
 - (4) “සුකරානි අසාධුනී - අත්තනෝ අහිතානි ච” යන්නයි.

31. පාලකයකු විවිධ අදහස් හා මතවාද දරන පිරිස් සමග මධ්‍යස්ථව හා ගැටුමකින් තොරව කටයුතු කිරීම දස රාජධර්මවල හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) මෘදු බව යනුවෙනි. (2) අක්‍රෝධය යනුවෙනි.
 (3) ඉවසීම යනුවෙනි. (4) අවිරෝධතාව යනුවෙනි.
32. රාජ්‍ය පාලකයකු සම්බන්ධව සැලකීමේදී යුක්තිය-අයුක්තිය, හොඳ-නරක තෝරා බේරා ගැනීමට නොහැකිව මූලා වි අගතිගාමී වීම හඳුන්වන්නේ,
 (1) ඡන්දය ලෙසයි. (2) ද්වේශය ලෙසයි.
 (3) භය ලෙසයි. (4) මෝහය ලෙසයි.
33. අලු විහාර සංගීතිය හෙවත් සිව්වන පේරවාදී සංගායනාව පැවැත්වීමට තුඩුදුන් හේතු අතරට අයත් නොවන කරුණ කුමක් ද?
 (1) වලගම්බා රාජ්‍ය සමයේ ඇති වූ බැමිණිකියා සාගතය නිසා හික්ෂුන්ට ප්‍රත්‍ය පහසුව නොලැබීම
 (2) මහා විහාරීය හික්ෂුන් වහන්සේලාට රාජානුග්‍රහය නොමදව ලැබීම
 (3) දකුණු ඉන්දීය ආක්‍රමණිකයන්ගෙන් සිහසුනට එල්ල වූ බලපෑම
 (4) ලක්දිව ඇතැම් හික්ෂුන් ශාසනික පිළිවෙත්වලින් ඇත් වීම
34. “ඇවැත්නි, ශෝක නොකරව්. නොවැලපෙව්. අපි ඒ මහා ශ්‍රමණයාගෙන් මැනවින් මිදුණෝ වෙමු.” යන ප්‍රකාශය කරනු ලැබුයේ,
 (1) සුදින්න හික්ෂුව විසිනි. (2) දේවදත්ත හික්ෂුව විසිනි.
 (3) ඡබ්බන්ධිය හික්ෂුන් විසිනි. (4) සුභද්‍ර හික්ෂුව විසිනි.
35. පළමු ධර්ම සංගායනාවෙන් පසු සසුනේ සුරක්ෂිත බව ඇති කරලීම සඳහා ධර්ම කොටස් මුඛ පරම්පරාගතව රැගෙන යාමට භාණ්ඩ පරම්පරාවන්ට භාර කෙරුණි. ඒ අනුව දීඝ නිකාය භාර දෙනු ලැබුවේ,
 (1) ආනන්ද තෙරුන් ප්‍රධාන ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට ය.
 (2) සැරියුන් තෙරුන්ගේ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට ය.
 (3) අනුරුද්ධ තෙරුන් ප්‍රධාන ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට ය.
 (4) මහා කාශ්‍යප තෙරුන් ප්‍රධාන ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට ය.
36. දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ගණයට අයත් නොවන කරුණ කුමක් ද?
 (1) දස වස්තුව අකැප බව තීරණය කිරීම
 (2) අටලොස් නිකායක් දක්වා ශාසනය බෙදීයාමට මූලබීජ සැපයීම
 (3) හික්ෂු පිරිස ස්ථවිරවාද හා මහාසංඝික ලෙස බෙදීයාම
 (4) විසිරී පැවති ධර්මය ඒකරාශී කොට නිකාය පහකට බෙදීම
37. ගර්භයේ හැඩය නෙල්ලි ගෙඩියක ස්වරූපයෙන් ගොඩනංවන ලද ස්තූප හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) සණ්ඨාකාර ස්තූප ලෙසයි. (2) සටාකාර ස්තූප ලෙසයි.
 (3) පද්මාකාර ස්තූප ලෙසයි. (4) ආමලකාකාර ස්තූප ලෙසයි.
38. බෝධි වෘක්ෂයේ ආරක්ෂාවට නිමකර ඇති පියස්සක් සහිත මණ්ඩපය බෝධිසරය ලෙස හඳුන්වන අතර දැනට කලාත්මක බවින් උසස් බෝධිසරයක් හමුවී ඇත්තේ,
 (1) වැල්ලවායේ බුදුරුවගලිනි. (2) පොළොන්නරුවේ ගල් විහාරයෙනි.
 (3) කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ නිල්ලක්ගමිනි. (4) මාතලේ ආලෝක විහාරයෙනි.
39. ආබද්ධ හිටි පිළිමයක් සඳහා නිදසුනක් ලෙස දැක්විය හැක්කේ,
 (1) අවුකන බුද්ධ ප්‍රතිමාවයි. (2) මාලිගාවිල බුද්ධ ප්‍රතිමාවයි.
 (3) තොළවිල සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාවයි. (4) තන්තිරිමලේ බුද්ධ ප්‍රතිමාවයි.
40. පාලි භාෂාව නොදත් සාමාන්‍ය ජනතාවට උපදේශ සැපයීම සඳහා විදාගම මෙහෙත්‍රී හිමියන් විසින් රචිත කවි බණපොත කුමක් ද?
 (1) කාව්‍යශේකරය (2) ලෝවැඩ සඟරාව
 (3) ලෝකෝපකාරය (4) සුභාමිතය

**

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

11 S I, II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2021 (2022)
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2021 (2022)

බුද්ධ ධර්මය I, II
பௌத்தம் I, II
Buddhism I, II

බුද්ධ ධර්මය II

- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

- (i) සිදුහත් කුමාරයාට කුඩා කළ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ඉගැන්වූ බවුණු පඬිවරයාගේ නම කුමක් ද?
 - (ii) ධර්ම රත්නයේ ගුණ දැක්වෙන පාඨයේ සඳහන් 'සන්දිවිඨිකො' යන්නෙහි අදහස ලියන්න.
 - (iii) "යාදිසං වපනේ ඛිජං තාදිසං හරතේ ඵලං" යන පාඨයේ අර්ථය ලියන්න.
 - (iv) උම්මග්ග ජාතකයෙන් ප්‍රකට වන්නේ, අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ කිනම් පාරමිතාවක් සම්පූර්ණ කළ ආකාරය ද?
 - (v) ත්‍රිපිටකය නම් කරන්න.
 - (vi) සීගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි දෙමාපියන් විසින් තම දූ දරුවන්ට ඉටුකළ යුතු යුතුකම් දෙකක් ලියන්න.
 - (vii) සතර අගතිය නම් කරන්න.
 - (viii) "සලායතන පච්චයා එස්සෝ" යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න.
 - (ix) 'පූජාවලිය' රචනා කළ ගත් කතුවරයා සහ ඊට පාදක කරගෙන ඇති බුදුගුණය ලියා දක්වන්න.
 - (x) බුදුදහමේ දැක්වෙන නොකළ යුතු වෙළඳාම් දෙකක් ලියන්න.
- (i) බුදු දහමේ උගන්වන ප්‍රධාන භාවනා ක්‍රම දෙක නම් කරන්න.
 - (ii) ඉන් එක් භාවනා ක්‍රමයක් සැකෙවින් හඳුන්වන්න.
 - (iii) ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ සාර්ථකත්වය සඳහා භාවනාව උපයෝගී කරගත හැකි ආකාරය පහදන්න.
- (i) "උච්චානවතෝ සතිමතෝ" යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කර ලියන්න.
 - (ii) එම ගාථාවේ තේරුම ලියන්න.
 - (iii) පුද්ගල ජීවිතයේ සාර්ථකත්වය උදෙසා ධම්මපදයෙන් ලැබිය හැකි ආදර්ශ ඇගයීමට ලක් කරන්න.
- (i) "වේතනාහං හික්ඛවේ කම්මං වදාමි" යන පාඨයෙහි අදහස ලියන්න.
 - (ii) විපාක දෙන කාලය අනුව කර්මය බෙදා දක්වන ආකාර හතර ලියා දක්වන්න.
 - (iii) කර්මය හා කර්ම ඵලය පිළිබඳ අවබෝධය පුද්ගල හා සමාජ යහපත සඳහා ඉවහල් වන ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
- (i) අමාවතුර රචනා කළ කතුවරයා සහ ඊට පාදක වූ බුදුගුණය ලියා දක්වන්න.
 - (ii) පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.
 - (iii) ශ්‍රී ලාංකික ජන ජීවිතය සකස් කරගැනීමට සිංහල බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙන් ලැබුණු පිටිවහල විස්තර කරන්න.

- 6. (i) තෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා හේතු වූ කරුණු දෙකක් නම් කරන්න.
- (ii) එම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ මහරහතන් වහන්සේ, අනුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා හා පැවැත් වූ ස්ථානය ලියා දක්වන්න.
- (iii) එම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ශාසන ඉතිහාසය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පහදන්න.

7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (i) වැලිවිට සරණංකර සංසරාජ මාහිමි
- (ii) ආරක්ඛ සම්පදා
- (iii) සම්මා වාචා
- (iv) වාහල්කඩ

10

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

රහස්‍යයි

අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විභාගය - 2021 (2022)
 க.பொ.த. (சா.தர)ப் பரீட்சை - 2021 (2022)

විෂය අංකය
 பாட இலக்கம்

11

විෂයය
 பாடம்

බුද්ධ ධර්මය

I පත්‍රය - පිළිතුරු
 I பத்திரம் - விடைகள்

ප්‍රශ්න අංකය විනා இல.	පිළිතුරෙහි අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය විනා இல.	පිළිතුරෙහි අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය විනා இல.	පිළිතුරෙහි අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය විනා இல.	පිළිතුරෙහි අංකය விடை இல.
01.	2	11.	2	21.	3	31.	4
02.	3	12.	4	22.	3	32.	4
03.	4	13.	1	23.	1	33.	2
04.	3	14.	2	24.	3	34.	4
05.	4	15.	1	25.	1	35.	1
06.	2	16.	3	26.	1	36.	4
07.	4	17.	2	27.	3	37.	4
08.	1	18.	4	28.	4	38.	3
09.	3	19.	3	29.	1	39.	1
10.	2	20.	2	30.	3	40.	2

විශේෂ උපදෙස් } එක් පිළිතුරකට ලකුණු
 විශේෂ අභිව්‍රතයක් } ඉලඳු සරියාන විඳාඳුකු

01

බැගින්
 புள்ளி வீதம்

මුළු ලකුණු / மொத்தப் புள்ளிகள் 01 x 40 = 40

පහත නිදසුනෙහි දක්වෙන පරිදි බහුවරණ උත්තරපත්‍රයේ අවසාන තීරුවේ ලකුණු ඇතුළත් කරන්න.
 ක්‍රීඩා ක්‍රමීයව පැවැත්වීමට අමතරව උපදෙස් අනුගමනය කිරීමට අවශ්‍ය වන විට පමණක් ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අවකාශයක් ඇත.
 විනාශකරන ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අවකාශයක් නොමැත.

නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව
 சரியான விடைகளின் தொகை

25
 40

I පත්‍රයේ මුළු ලකුණු
 பத்திரம் I இன் மொத்தப் புள்ளி

25
 40

II - බුද්ධ ධර්මය

II පත්‍රය

1. (i) සිද්ධහත් කුමාරයාට කුඩා කළ ශිල්ප භාස්ත්‍ර ඉගැන්වූ බමුණු පඬිවරයාගේ නම කුමක් ද?
- (ii) ධර්ම රත්නයේ ඉණ දැක්වෙන පාඨයේ සඳහන් 'සන්දිරඨිකො' යන්නෙහි අදහස ලියන්න.
- (iii) "යාදිසං වපනේ ඛිජං නාදිසං හරතේ ඵලං" යන පාඨයේ අර්ථය ලියන්න.
- (iv) උම්මග්ග ජාතකයෙන් ප්‍රකට වන්නේ, අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ කිනම් පාරමිතාවක් සම්පූර්ණ කළ ආකාරය ද?
- (v) ස්‍රියවකය නම් කරන්න.
- (vi) සිංහලෝවාද සුත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි දෙමාපියන් විසින් තම දූ දරුවන්ට ඉටුකළ යුතු යුතුකම් දෙකක් ලියන්න.
- (vii) සතර අගභිය නම් කරන්න.
- (viii) "පලායතන පච්චයා ඵස්සෙ" යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න.
- (ix) 'සුචාරිත්‍ර' රචනා කළ ගත් කතුවරයා සහ ඊට පාදක කරගෙන ඇති බුද්ධගුණය ලියා දක්වන්න.
- (x) බුද්ධගමේ දැක්වෙන නොකළ යුතු වෙළඳාම් දෙකක් ලියන්න.

(i). සර්වමිත්‍ර බමුණු පඬිවරයා / සර්වමිත්‍ර බමුණා / සර්වමිත්‍ර (ලකුණු 02යි)

(ii). තමා විසින් ම පිළිපැද ඇස්පනාපිට මොලොවදීම ප්‍රතිඵල දැක ගත හැකි / මොලොවදීම ඵල ලැබිය හැකි / සාංදාෂ්ටික / තමා විසින් ම පිළිපැද මෙලොවදීම ප්‍රතිඵල දැකගත හැකිවීම. (ලකුණු 02යි)

(iii). වපුරන ලද බීජයට අනුරූපව අස්වැන්න ලබයි / යම්සේ බීජ වපුරයි ද එසේ ඵල ලබයි / වැපිරූ බීජ අනුව ඵල ලබයි. / වපුල බීජුවට අනුව ඵල නෙලයි. (ලකුණු 02යි)

(iv). ප්‍රඥා පාරමිතාව (ලකුණු 02යි)

(v). 1. සුත්‍ර පිටකය
2. විනය පිටකය
3. අභිධර්ම පිටකය
සුත්‍ර විනය අභිධර්ම ලෙස ලියා තිබුණද ලකුණු දෙන්න.

(ලකුණු 02යි)

(ලකුණු 02යි)

(vi). දෙමාපියන් දුරුවනට ඉටුකළ යුතු යුතුකම්:

1. දරුවන් වරදින් මුදවා ගැනීම
2. යහපත් කටයුතුවල යෙදවීම
3. ඉගෙනීමේ කටයුතුවල යෙදවීම/ මැනවින් ඉගැන්වීම
4. ගැලපෙන ආවාහ විවාහ කරදීම
5. සුදුසු කලේඛි සම්පත් පවරාදීම

මෙම කරුණු අතුරින් එක් කරුණකට ලකුණක් බැගින් ලකුණු 2 දෙන්න.

(ලකුණු 02යි)

(vii). ජන්දය, ද්වේශය, හය, මෝහය/ ජන්දා දෝසා හයා මෝහා

(ලකුණු 02යි)

(viii). සලායතන හේතුකොටගෙන ස්පර්ශය ඇතිවේ. / ආයතන හය හේතුවෙන් ස්පර්ශය ඇතිවේ. / ඡායාතන හේතුවෙන් ස්පර්ශය ඇතිවේ.

(ලකුණු 02යි)

(ix). ගත් කතුවරයා: මයුරපාද පිරිවෙන්පති බුද්ධපුත්‍ර හිමි/ මයුරපාද පිරිවෙන්පති හිමි / බුද්ධපුත්‍ර හිමි

පාදක කොට ඇති බුදු ගුණය: අරහං බුදු ගුණය / අරහං ගුණය / අරහං

(ලකුණු 02 යි)

(x). නොකළ යුතු වෙළඳාම් 5

1. අවි ආයුධ වෙළඳාම / සත්ථ වණිජ්ජා
2. සත්ව වෙළඳාම/ සත්ත වණිජ්ජා
3. මස් වෙළඳාම / මංස වණිජ්ජා
4. වස විස වෙළඳාම / විස වණිජ්ජා
5. මත් ද්‍රව්‍ය වෙළඳාම/ මජ්ජව වණිජ්ජා

මින් කරුණු දෙකක් ලියා ඇත්නම් ලකුණු 2 දෙන්න.

(ලකුණු 02යි)

(iii) කර්මය හා කර්ම ඵලය පිළිබඳ අවබෝධය පුද්ගල හා සමාජ යහපතට ඉඩහල් වේ. කුසලාකුසල කර්මවල අනුරූපි ව්‍යාක පවතින බව පිළිගැනීම තුළින් පුද්ගලයා යහපත් ක්‍රියා කිරීමට පෙළඹේ. අකුසල් කිරීමට හිසවේ. මෙලොව මෙන්ම පරලොව ජීවිතයක් ඇතිබව විශ්වාස කිරීමෙන් පරලොව ජීවිතය සැපවත් කර ගැනීම සඳහා කුසල කර්ම සිදු කිරීමට යොමුවේ. සුගතියක හෝ දුගතියක ඉපදීම කර්මානුරූපිව සිදුවිය යන පිළිගැනීමෙන් හා අකුසලයෙන් වැලකී කුසලයෙහි යෙදීම තුළින් දෙලොව ජීවිතයම සාර්ථක කර ගැනීමට හැකිවේ යන අවබෝධයෙන් පුද්ගල හා සමාජ යහපත සැලසේ.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස පලකා ලකුණු දෙන්න.

(ලකුණු 05 යි.)

5. (i) අමාවතුර රචනා කළ කතුවරයා සහ ඊට පාදක වූ බුදුගුණය ලියා දක්වන්න.
 (ii) පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.
 (iii) ශ්‍රී ලාංකික ජන ජීවිතය සකස් කරගැනීමට සිංහල බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙන් ලැබුණු පිරිවහල විස්තර කරන්න.

5. (i). කතුවරයා: ගුරුළුගෝමී පඩිකුමා / ගුරුළුගෝමී
 පාදක වූ බුදු ගුණය: පුරිස දම්ම සාරථී බුදු ගුණය / පුරිස දම්ම සාරථී /
 පුරුෂයන් දමනය කිරීමේ ගුණය
 එක් කරුණකට එක් ලකුණ බැගින් ලකුණු 2 දෙන්න.
 (ලකුණු 02 යි.)

(ii). පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ.
 පාලි ජාතකට්ඨකථාව සිංහලට පරිවර්තනය කිරීමෙන් රචිත කෘතියයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ පාරථීදම් පුරුෂ සමයේ හෙවත් බෝධිසත්ව අවධියේ උපන් ආත්මභාව පිළිබඳ මෙහි විස්තර වේ. ධර්ම දේශනා ශෛලියෙන් රචිත මෙහි කථා වස්තු 547ක් ඇතුළත් වේ. මෙය මහජනතාව අතර මහත් ගෞරවාදරයට පාත්‍ර වූ කෘතියකි.
 කෙටි හැඳින්වීමක් තිබෙනම් ලකුණු 3 දෙන්න.
 (ලකුණු 03 යි.)

(iii). ශ්‍රී ලාංකේය ජන ජීවිතය සකස් කර ගැනීමට සිංහල බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙන් අනුපමේය පිටිවහලක් සැලසින. අනුරාධපුර යුගයේ සිට ඒ ඒ යුගවල ලියවුණු ගද්‍ය පද්‍ය කෘති මගින් සිංහල බෞද්ධ ජනතාවගේ අධ්‍යාත්මික ගුණ වගාව මෙන්ම සාහිත්‍ය රසාස්වාදයද එකසේ සැලසින. තෙරුවන් ගුණ පාදක කොට ලියවුණු සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ මගින් මහජනතාවගේ බුද්ධාලම්බන ප්‍රීතිය මෙන්ම ශ්‍රද්ධා හක්කිය ඔප් නැංවුණි. එසේම ඒ තුළින් අධ්‍යාත්මික ශික්ෂණයක්ද ඇතිවිය. දළදාව, ශ්‍රී මහා බෝධිය, ස්තූප ආදී පුජා වස්තූන් පාදක කොට රචනා වූ ග්‍රන්ථ මගින්ද ජනතාව තුළ ශ්‍රද්ධා හක්කිය ජනිත විය. විශේෂයෙන්ම පන්සිය පණස් ජාතක පොත් වහන්සේ මෙහිලා විශේෂ කාර්ය භාරයක් ඉටු කළ බව පැහැදිලි ය. මෙම සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ සේවනය මගින් තම ජීවිත සාර්ථක කර ගැනීමටද මහ ජනතාවට අවස්ථාව සැලසින.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05 යි.)

6. (i) තෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා හේතු වූ කරුණු දෙකක් නම් කරන්න.
 (ii) එම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ මහරහතන් වහන්සේ, අනුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා හා පැවැත්වූ ස්ථානය ලියා දක්වන්න.
 (iii) එම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ආසන්න ඉතිහාසය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පහදන්න.

6. (i). ★ ලාභ අපේක්ෂාවෙන් දුසිල් හික්ෂුන් සසුන්ගත වීම
 ★ වසර හතක් සිල්වත් හික්ෂුන් වහන්සේලා පොහොය කර්ම නොකිරීම
 ★ දුසිල් මහණුන් සසුනින් තෙරපීම
 ★ පිරිසිදු බුදු දහම ආරක්ෂා කිරීම

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ලකුණු 02 දෙන්න.
(ලකුණු 02 යි)

(ii). මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියාකළ මහරහතන් වහන්සේ : මොග්ගලීපුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේ.

අනුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා: ධර්මාශෝක රජතුමා / අශෝක රජතුමා
 පැවැත් වූ ස්ථානය : පැළලුප් නුවර අශෝකාරාමයේදී / පැළලුප් නුවරදී / පායලීපුත්‍ර නගරයේදී / අශෝකාරාමයේදී.

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ලකුණු 03 දෙන්න.
(ලකුණු 03 යි.)

(III). තුන්වන ධර්ම සංඝායනාවේ ප්‍රතිඵල ආසන ඉතිහාසය කෙරෙහි දැඩිව බලපා ඇත. අධර්මවාදී දුෂ්ඨිල භික්ෂූන් සමූහයන් නෙරපා හැර පිරිසිදු ථේරවාදී බුදු දහම ආරක්ෂා කිරීමට පියවර ගැනුණි. කථාවන්ද්‍රුප්පකරණය ඇතුළත් කිරීමෙන් අභිධර්ම පිටකය සම්පූර්ණ විය. ධර්මානේක රජතුමාගේ ධර්මවිජය ප්‍රතිපත්තිය අනුව ථේරවාදී බුදු දහම දේශ දේශාන්තරවල ව්‍යාප්තවීමද සිදුවූයේ මෙම සංඝායනාවෙන් අනතුරුවය. ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු රටවල් නවයකට බුදු දහම පිටත්කර හැරීම හෙවත් නවරට සමූහ පිහිටුවනු ලැබුයේ ද මෙම සංඝායනාවේ ප්‍රතිඵල වශයෙනි.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05 යි.)

7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ලෙඟකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- (i) වැලිවිට සරණංකර සංඝරාජ මාහිමි
 - (ii) ආරක්ඛ සම්පදා
 - (iii) සම්මා වාචා
 - (iv) වාහල්කඩ

7. (i). වැලිවිට සරණංකර මාහිමි

1698 ජූනි 18 වෙනි දින උඩරට තුම්පනේ ප්‍රදේශයේ වැලිවිට ග්‍රාමයේ කුලකුංග බණ්ඩාර නමින් උපත ලද මොහු වයස අවුරුදු 16 දී වැලිවිට සරණංකර නමින් පැවිදි බිමට පත්විය. උන්වහන්සේ බොහෝ දේ උගත්තේ ස්වෝත්සාහයෙනි. එහිදී සිංහල පාලි සංස්කෘත බුද්ධ ධර්මය කාව්‍ය ශාස්ත්‍රය හා තවත් බොහෝ විෂයන් පිළිබඳ හසල දැනුමක් ලබා ගත්හ.

ශික්ෂාකාමී අල්පේච්ඡ ජීවිතයක් ගතකළ උන්වහන්සේ යැපුනේ පිටුසිඟා වැඩ්මෙනි. එමෙන්ම ගමින් ගමට වඩිමින් දහම් දෙසමින් අසරණයන්ට පිහිට වූහ. එබැවින් උන්වහන්සේ පිණිසිපාතික අසරණ සරණ සරණංකර හිමි යනුවෙන් ප්‍රසිද්ධ වූහ. මහනුවර යුගයේ ඇති වූ ශාසනික පරිහානිය හේතුවෙන් සසුන නගා සිටුවීම සඳහා ශාසන මාමක පිරිස් එකතු කොට සිල්වත් සමාගම පිහිටුවා ගත්හ.

කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජුගේ උපකාර ඇතිව සියම් රටින් උපසම්පදාව රැගෙනවිත් මෙහි පිහිට වූහ. 1753 දී උන්වහන්සේ ඇතුළු 6 නමක් මෙරටදී උපසම්පදාව ලබාගත්හ. බුදු සසුන වෙනුවෙන් සිදු කරන ලද සුවිශාල මෙහෙවරට උපහාර වශයෙන් කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා විසින් උන්වහන්සේ වෙත සංඝරාජ පදවිය පිරිනමන ලදී.

බොද්ධ සිද්ධස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය කරවා නිසි පුජා පැවැත්වීමට කටයුතු කළ උන්වහන්සේ මූලිකාභිෂේකාලංකාරය, සාරාර්ථ සංග්‍රහය, රත්නත්‍රය ප්‍රණාම ගාථා සන්නය සහර බණවර සන්නය ආදී කෘති ද රචනා කළහ.

අපරිමිත ශ්‍රද්ධාවෙන් ශික්ෂාකාමී අල්පේච්ඡ ජීවිතයක් ගතකළ උන්වහන්සේ වයස අවුරුදු 80 ක් ආශ්‍රිත වළඳා 1778 ඇසළ පුර පසළොස්වක පොහෝදා අපවත් වී වදාළහ.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)

(ii). ආරක්ඛ සම්පදා

ධාර්මිකව උපයා සපයාගත් ලෝකික ධනය සුරක්ෂිත කර ගැනීම ආරක්ඛ සම්පදාවයි. ධනය විනාශවීමට ඇති ක්‍රමවලින් විනාශවීමට ඉඩ නොදී එය මැනවින් ආරක්ෂා කර ගැනීමයි. රජයට අයත්වීම සොර සතුරන් පැහැර ගැනීම , ශිත්තෙන්, ජලයෙන් විනාශ වීම තමා ප්‍රිය නොකරන අයට අයත්වීමට ඉඩ නොදී ආරක්ෂා කර ගැනීම මින් අදහස් වේ.

(ලකුණු 05යි.)

(iii). සම්මා වාචා

සම්මා වාචා යනු ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ තුන්වන මාර්ග අංගයයි. වචනයෙන් සිදුවන බොරු කීම, කේලාම් කීම, පරුෂ වචනකීම, හිස් වචන කථා කිරීම යන වාචසික දුරාවාරවලින් වැළකීමයි. සම්මා වාචා යනු අකුසල විරතියකි. එසේම සත්‍ය වචන, ප්‍රිය වචන අර්ථවත් වචන කථා කරන්නෙක් බවට පත්වීමද මීට අයත්වේ. වාචසික සංවරය මින් අදහස් වේ.

(ලකුණු 05යි.)

(iv). වාහල්කඩ

ශ්‍රී ලංකාවේ ස්තූපවල දක්නට ලැබෙන ගර්භයට සම්බන්ධ සිව් දිසාවට මුහුණ ලා තනන ලද අලංකාර තොරණ වැනි අංගය වාහල්කඩ නමින් හැදින්වේ. මෙය ආයක නමින්ද හැදින්වේ. වාහල්කඩක දෙපස මල් ලියකම් සහිත ශිලා ස්තම්භ දෙකක් පිහිටා ඇත. එහි මැද කොටස සමාන්තර තීරු යොදා හංස රූප, වාමන රූප, ඇත් හිස් හා බොරදම් යොදා අලංකාර කොට ඇත. මිහින්තලේ කණයක වෛත්‍යයෙහි නැගෙනහිර වාහල්කඩ උසස් කලාත්මක නිර්මාණයෙකි.

(ලකුණු 05 යි.)

